

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	08.09.2018
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	Hetkel kehtiv
Avaldamismärge:	RT I, 29.08.2018, 14

Vääna maastikukaitseala kaitse-eeskiri¹

Vastu võetud 27.08.2018 nr 80

Määrus kehtestatakse [looduskaitseaduse](#) § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Vääna maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Vääna maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) eesmärk on kaitsta:

1) Loode-Eestile iseloomulikke põõsasmارانaloopseid, Tölinõmme raba, Tölinõmme järve ning haruldasi ja kaitsealuseid liike;

2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) nimetab I lisas. Need on vähe- kuni keskoitelised kalgiveelised järved (3140)³, huumustoitelised järved ja järvikud (3160), kadastikud (5130), lood (alvarid – 6280*), sinihelmikakooslused (6410), niiskuslembesed kõrgrohustud (6430), aas-rebasesaba ja ürt-punanupuga niidud (6510), rabad (7110*), siirde- ja õõtsiksood (7140), nokkheinakooslused (7150), nõrglubjaallikad (7220*), liigirikkad madalsood (7230) ning soostuvad ja soo-lehtmetsad (9080*);

3) kaitsealust liiki, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II ja IV lisas. See liik on tiigilendlane (*Myotis dasycneme*);

4) käsitiivaliste elu- ja toitumispaike;

5) kaitsealuseid taimeliike aasnelki (*Dianthus superbis*), jumalakäppa (*Orchis mascula*) ja põõsasmارانat (*Potentilla fruticosa*) ning nende kasvukohti.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärade ja majandustegevuse piiramise astmele üheks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada looduskaitseaduses sätestatud piiranguid käesolevas määruses ettenähtud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Harju maakonnas Harku vallas Adra, Humala ja Vääna külas.

(2) Kaitseala välis- ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.

§ 4. Kaitse alla võtmise ja piirangute põhjendused

Määruse seletuskirjas⁵ on esitatud põhjendused:

1) kaitse alla võtmise eesmärkide vastavuse kohta kaitse alla võtmise eeldustele;

2) loodusobjekti kaitse alla võtmise otstarbekuse kohta;

3) kaitstava loodusobjekti tüübi valiku kohta;

4) kaitstava loodusobjekti välis- ja vööndite piiride kulgemise kohta;

5) kaitsekorra kohta.

2. peatükk

Kaitsekorra üldpõhimõtted

§ 5. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida ning korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi kogu kaitsealal.

(2) Telkimine ja lõkke tegemine on kaitsealal lubatud õuemaal ja kohas, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud. Telkimine ja lõkke tegemine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ega tähistatud, on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul.

(3) Kaitsealal on lubatud:

1) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine teedel;
2) jalgrattaga sõitmine teedel ja radadel;
3) sõidukiga ja maastikusõidukiga sõitmine väljaspool teid on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, kaitseala valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel ning piiranguvõondis liinirajatiste hooldustöödel ja metsa- või põllumajandustöödel.

(4) Kaitseala veekogudel on lubatud ujuvvahendiga sõitmine.

(5) Kaitsealal on lubatud jahipidamine ja kalapüük.

§ 6. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
2) koostada maakorralduskava ja teha maakorraldustoiminguid;
3) kehtestada detail- ja üldplaneeringut;
4) lubada ehitada ehitusteatisel kohustusega või ehitusloa kohustuslikku ehitist, sealhulgas lubada püstitada või laiendada paadisilda;
5) anda projekteerimistingimusi;
6) anda ehitusluba;
7) rajada uut veekogu, mille pindala on suurem kui viis ruutmeetrit, kui selleks ei ole vaja anda vee erikasutusluba, ehitusluba ega esitada ehitusteatisi;
8) jahiulukeid lisaõõta.

§ 7. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või kaitseala seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse suhtes.

3. peatükk Sihtkaitsevöönd

§ 8. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on Tõlinõmme sihtkaitsevöönd.

§ 9. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

Tõlinõmme sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on metsa-, soo- ja järvekoosluste ning kaitsealuste liikide ja nende elupaikade kaitse.

§ 10. Lubatud tegevus

(1) Sihtkaitsevööndis on lubatud kuni 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine.

(2) Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

1) rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituse korraldamine;
2) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks vajalik tegevus;
3) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine;
4) tee- või tehnovõrgu rajatise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks;

- 5) tootmisotstarbeta rajatise püstitamine kaitseala tarbeks;
- 6) koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 7) pilliroo varumine;
- 8) olemasolevate rajatiste hooldustööd.

§ 11. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud, arvestades käesolevas määruses sätestatud erisusi:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine.

4. peatükk Piiranguvöönd

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

- (1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.
- (2) Kaitsealal on Vääna piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on poollooduslike koosluste säilitamine ning nõrglubjaallikate ja kaitsealuste liikide kaitse.

§ 14. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud:
  - 1) majandustegevus, arvestades käesoleva määrusega sätestatud erisustega;
  - 2) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine õuemaal;
  - 3) kuni 70 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ega tähistatud.
- (2) Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:
  - 1) rohkem kui 70 osalejaga rahvaürituse korraldamine kohas, mis ei ole selleks kaitseala valitseja nõusolekul ette valmistatud ega tähistatud;
  - 2) ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine;
  - 3) veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmise;
  - 4) turberaie langi pindalaga kuni kaks hektarit.

§ 15. Keelatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on keelatud:
  - 1) maavara kaevandamine;
  - 2) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
  - 3) uue veekogu rajamine;
  - 4) uue maaparandussüsteemi rajamine;
  - 5) roo varumine külmumata pinnasel.
- (2) Piiranguvööndis on keelatud puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt. Kaitseala valitseja võib lubada puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnaselt, kui pinnas seda võimaldab.

§ 16. Vajalik tegevus

Piiranguvööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel vajalik nende ilmet ja liigikoosseisu tagav tegevus, nagu niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde kujundamine ja harvendamine.

5. peatükk Lõppsätted

§ 17. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kümnendal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

§ 18. Määruse kehtetuks tunnistamine

Vabariigi Valitsuse 28. juuni 2000. a määrus nr 215 „Vääna maastikukaitseala kaitse-eeskiri” tunnistatakse kehtetuks.

§ 19. Määruse muutmine

Vabariigi Valitsuse 16. juuni 2005. a määruse nr 144 „Hoiualade kaitse alla võtmine Harju maakonnas” lisas esitatud Vääna hoiuala kaart asendatakse käesoleva määruse lisas 2 esitatud kaardiga (lisatud).

§ 20. Menetluse läbiviimine

Määruse menetlus viidi läbi keskkonnaministri 13. veebruari 2017. a käskkirjaga nr 1-2/17/195 algatatud haldusmenetluses, mille ülevaade koos läbi viidud arakuulamise tulemustega on esitatud käesoleva määruse seletuskirjas.

§ 21. Vaidlustamine

Määrust on võimalik vaidlustada, esitades kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras, osas, millest tulenevad kinnisasja omanikule või valdajale õigused ja kohustused, mis puudutavad kinnisasja kasutamist või käsutamist.

¹EÜ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50).

²Kaitseala on moodustatud Harju Maakonna Valitsuse 18. detsembri 1991. a määrusega nr 232 „Uute alade looduskaitse alla võtmisest” kaitse alla võetud Vääna taimestikukaitseala põhjal. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615 „Euroopa Komisjonile esitav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri” lisa 1 punkti 2 alapunktist 521 hõlmab kaitseala Vääna loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade kohta kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välis- ja vööndide piirid on kantud määruse lisas esitatud kaardile, mille koostamisel on kasutatud Eesti põhikaarti (mõõtkava 1 : 10 000) ja maakatastri andmeid. Kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris (register.keskkonnainfo.ee) ja maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

⁵Seletuskirjaga saab tutvuda Keskkonnaministeeriumi veebilehel www.envir.ee.

Jüri Ratas
Peaminister

Siim Kiisler
Keskkonnaminister

Heiki Loot
Riigisekretär

[Lisa 1](#) Vääna maastikukaitseala

[Lisa 2](#) Vääna hoiuala